

ENERJİ ve TABİİ KAYNAKLAR BAKANİ SELAHATTİN KILIÇ'İN, İTHALATI ORTADAN KALDIRICI MİLLİ BİR POLİTİKA İZLEDİĞİ İDDİASI VE YABANCI PETROL ŞİRKETLERİNE «DAHA BÜYÜK KÂR SAĞLAYICI KARARLARI ÜZERİNE MADEN MÜHENDİSLERİ ODASI YÖNETİM KURULU AŞAĞIDAKİ AÇIKLAMAYI YAPMIŞTIR.

% 56 Mobil, % 27 Shell ve % 17 BP sermayesi ile oluşan Ataş rafinerisinin ortaklan, bu güne dek daima ithalatı yeğ tutmuş yerli üretimi arttırıcı bir çabada bulunmamıştır.

1960 yılında 27 arama ruhsatına sahip olan Mobil şirketi giderek arama çalışmalarından vazgeçmiş ve arama ruhsatı sayısı 1966 yılında 3'e düşürmüş daha sonrada hiç arama ruhsatı almamıştır.

Shell ise 1970 yılından bu yana arama ruhsatı sayısını düşürmekte ve 1970 yılında 33 iken 1973 yılında 20 ye indirmiş bulunmaktadır.

BP. nin ise ülkemizde hiç arama ruhsatı ve üretimi olmamıştır.

Bu üç yabancı şirketin arama kuyularındaki düşüş de arama ruhsatı almama yolundaki politikaları ile paralellik arzetedir.

1965 yılında toplamı 7406 m. olan 3 arama kuyusu açmakla yetinen Mobil şirketi bu yıldan sonra hiç arama kuyusu açmamıştır.

Shell şirketi ise 1971 yılında toplamı 21426 m. olan 9 arama kuyusu açarken, 1973 yılında toplamı 5631 m olan 3 kuyu açmıştır.

Bütün bunlara karşın ulusal kurumumuz T.P.A.O. ise, 1973 yılında 106 ruhsatla toplamı 42869 m. olan 23 arama kuyusu açmıştır.

Yine T.P.A.O. nın 1963-1973 döneminde 1.006.823.000 TL. olan arama yatırımına karşın 16 yabancı şirketin aynı dönemdeki toplam arama yatırımı 739.076.000 TL. olmuştur.

Burada Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanına hemen şunu sormak gerekir:

«Ülkemiz petrol kaynaklarına ilk saldırdıkları yıllardaki teknik üstünlükler ve kendilerine tanınan ayrıcalıklardan yararlanarak en verimli sahaları kapattıkları halde, 1967 yılından buyana yeter ölçüde arama yapmayan ve üretimlerini arttırmayan yabancı şirketleri ödültendirmekmidir millici politika?»

«Ataş Rafinerisi'nin 1972 yılı sonu itibarıyla 773 milyon TL. lık yatırım yapmasına rağmen aynı yıl 300 milyon kâr transfer etmesi yetmiyormuşcasına ham petrol fiyatlarının düşmekte olduğu günümüzde daha da fazla kâr etmesine yardımcı olmaktadır millici politika?»

Ülkemizin zor günlerde bulunduğu Kıbrıs hareketi döneminde, ithal ettikleri kendi ham petrollerine daha fazla ücret Ödenmesini sağlamak için rafinaj kapasitesini % 65 düşürerek ulusal güvenliğimizi tehdit edenlere verilen tavizmidir, kanuni yetkileri cesaretle kullanmak?

Yurt ihtiyacının bir an önce yerli kaynaklardan karşılanması yolunda bütün kanuni yetkilerini cesaretle kullanacağını söyleyen Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanf-

nın tek cesur kararının bu olmayacağını kuşkusunu duymaktayız.

İzlenen ekonomi politika sonucu tükenen döviz rezervleri, bütçe açığının hızla büyümesi çok uluslu yabancı şirketlere daha büyük hakların verilmesini getirecektir. Bu hakların en önemlisi madensel hammadde kaynaklarının yabancı şirketlere daha geniş bir biçimde açılması olacaktır. Böylece emperyalist ülkelerin hammadde gereksinimleri çok ucuza sağlanırken sağlanacak dövizle de dış ticaret açığının kapatılacağı düşünülmektedir. Nitekim önümüz-

deki günler bazı madenlerimizin yabancıların çıkarlarına en uygun bir biçimdeki işlerliğe açılma uğraşları gözükmemektedir. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanının kararlarının cesaretliliği yukarıda sözünü ettiğimiz işlerliğin niteliğinden gelmektedir.

Maden Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu olarak; ülkemizdeki varlıkları ekonomik ve stratejik açıdan her geçen gün daha büyük tehlike olan yabancı petrol ve madencilik şirketlerinin ülkemizden çıkarılması gerektiğini bir kez daha hatırlatırız.